A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2010. január 7.)

a 2001/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében a fogyasztók által felszerelhető, gyermekbiztos ablak- és erkélyajtó-záróeszközökre vonatkozó európai szabványok által követendő biztonsági előírásokról

(az értesítés a C(2009) 10298. számú dokumentummal történt)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2010/11/EU)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az általános termékbiztonságról szóló, 2001. december 3-i 2001/95/EK európai parlamenti és a tanácsi irányelvre [1] és különösen annak 4. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

mivel:

(1) A 2001/95/EK irányelv értelmében az európai szabványokat európai szabványügyi testületek dolgozzák ki. E szabványok biztosítják, hogy a termékek megfeleljenek az irányelv általános biztonsági előírásainak.

(2) A 2001/95/EK irányelv értelmében egy termék a nemzeti szabványok hatálya alá tartozó veszélyek és veszélykategóriák tekintetében biztonságosnak minősül, amennyiben megfelel az európai szabványokat átvevő, önkéntesen alkalmazott nemzeti szabványoknak.

(3) Az ötévesnél fiatalabb gyermekek körében a legtöbb haláleset, illetve maradandó agy- és gerincsérülés a nagy magasságból, például ablakból vagy erkélyről történő eséses balesetek miatt következik be. Főként azokon a városi területeken jelent ez súlyos problémát, ahol sok a többemeletes lakóház. A balesetek száma tavasszal és nyáron éri el a tetőpontját, amikor az ablakokat hosszabb ideig nyitva hagyják. Az Île-de-France régióban 2005 májusa és szeptembere között 67 olyan eséses balesetet vettek nyilvántartásba, amelyeket gyermekek szenvedtek el, ami összesen havonta majdnem 14 esetet jelent. Dániában és Svédországban évente 20–60 ilyen esetet vesznek nyilvántartásba. 1996 és 2003 között Görögországban évente átlagosan 79, Hollandiában 130, az Egyesült Királyságban pedig 25 olyan baleset következett be, amelyek során gyermekek estek le valahonnan.

(4) Az eséses balesetek csökkentése vagy megelőzése érdekében előírások szabályozzák az ablakok méretét, valamint az ablakra szerelt korlátok és védőrácsok meglétét és tulajdonságait. Ezeket az előírásokat azonban általában nemzeti építőipari jogszabálygyűjtemények határozzák meg, amelyek tagállamról tagállamra eltérnek.

(5) A piacon is elérhetők olyan termékek, amelyekkel korlátozni vagy gátolni lehet az ablakok és erkélyajtók kinyitását. Ezeket a termékeket közvetlenül a fogyasztók szerelik fel az ablakra vagy az erkélyajtóra.

(6) Ezekre a termékekre nem léteznek európai biztonsági szabványok. A gazdasági szereplők és a piacfelügyeleti hatóságok számára a legfontosabb referenciákat jelenleg néhány nemzeti és nemzetközi szabvány, illetve vizsgálati módszer jelenti.

(7) 2005 és 2007 között Ausztria, Dánia és Norvégia közös projektet hajtott végre, amelynek célja a piacon kapható, a fogyasztók által felszerelhető, gyermekbiztos ablak- és erkélyajtó-záróeszközök biztonságosságának értékelése és a hatályos nemzeti és nemzetközi vizsgálati módszerek alkalmasságának felmérése volt. A projekt résztvevői ezenkívül az ANEC [2] gyermekbiztonsági eszközökről 2004-ben megjelent tanulmányában [3] kidolgozott előírásokat, valamint az EN-71:1 „Gyermekjátékszerek biztonsága” szabvány néhány előírását is figyelembe vették.

(8) A projekt eredményei azt mutatták, hogy a gyermekek a vizsgált záróeszközök közül – azok „gyermekbiztos” jelzője ellenére – számos modellt ki tudtak nyitni; más modellek pedig szétestek, eltörtek vagy nem feleltek meg az öregítési vizsgálaton, és valamennyi vizsgált modell mellől hiányzott az előírt alapvető utasítások valamelyike.

[1] HL L 11., 2002.1.15., 4. o.

[2] ANEC – Az *európai fogyasztó hozzászólása a szabványosításhoz.* http://www.anec.org/anec.asp

[3] http://www.anec.org/attachments/r&t005-04.pdf

(9) Ezért az említett előírások alapján a 2001/95/EK irányelv 4. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerint különleges előírásokat kell meghatározni, majd megbízást kell adni európai biztonsági szabványok kidolgozására annak érdekében, hogy ezek az eszközök gyermekbiztosak legyenek, a várható élettartamuk alatt végig megőrizzék szerkezeti integritásukat, ellenálljanak az öregedésnek és az időjárási viszonyoknak, valamint világos utasításokat és információkat nyújtsanak a fogyasztóknak. Ezeket a szabványokat a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel [1] összhangban kell kidolgozni. Az elfogadott szabvány hivatkozási adatainak közzétételére a 2001/95/EK irányelv 4. cikke (2) bekezdésével összhangban az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* kerül sor.

(10) Ez a határozat csak azokra a záróeszközökre vonatkozik, amelyeket a fogyasztók szerelnek fel az ablakokra és az erkélyajtókra. Az ablak vagy az erkélyajtó keretébe beépített záróeszközökre az építési termékekre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/106/EGK tanácsi irányelvben [2] meghatározott műszaki előírások érvényesek.

(11) Amint az idevágó szabványok rendelkezésre állnak, és a Bizottság úgy határoz, hogy a 2001/95/EK irányelv 4. cikkének (2) bekezdésében meghatározott eljárásnak megfelelően közzéteszi a szabványok hivatkozási adatait a Hivatalos Lapban, a fogyasztók által felszerelhető, gyermekbiztos ablak- és erkélyajtó-záróeszközök a szabványokban foglalt biztonsági előírások szempontjából a 2001/95/EK irányelv általános biztonsági előírásainak megfelelőnek minősülnek.

(12) Az ebben a határozatban előírt intézkedések összhangban vannak a 2001/95/EK irányelv 15. cikkével létrehozott bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Fogalommeghatározások

E határozat alkalmazásában:

— „fogyasztók által felszerelhető záróeszköz”: olyan eszköz, amely megakadályozza az ablak vagy az erkélyajtó kinyitását, vagy azt csak egy előre meghatározott pontig teszi lehetővé. Az ilyen eszközöket úgy alakították ki, hogy a fogyasztók utólag szerelhessék fel őket az ablakokra vagy az erkélyajtókra,

— „gyermekbiztos”: olyan eszköz, amelyet az 51 hónaposnál fiatalabb gyermek nem tud kinyitni.

2. cikk

Előírások

A fogyasztók által felszerelhető, gyermekbiztos ablak- és erkélyajtó-záróeszközökre vonatkozó, az európai szabványok által a 2001/95/EK irányelv 4. cikke értelmében követendő különleges biztonsági előírásokat e határozat melléklete tartalmazza.

3. cikk

Kihirdetés

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, 2010. január 7-én.

a Bizottság részéről

az elnök

José Manuel BARROSO

[1] HL L 204., 1998.7.21., 37. o.
[2] HL L 40., 1989.2.11., 12. o.

MELLÉKLET

A fogyasztók által felszerelhető, gyermekbiztos ablak- és erkélyajtó-záróeszközökre vonatkozó különleges biztonsági előírások és vizsgálati módszerek

Fizikai és mechanikai jellemzők

Az ablak- és erkélyajtó-záróeszközöket úgy kell kialakítani, hogy azok bírják mind az ismételt nyitást és zárást, terheléssel vagy terhelés nélkül, mind az öregedést és az időjárási viszonyokat, azaz a napfényt, az esőt, a havat, a jeget, a nedvességet, a magas és az alacsony hőmérsékletet, a szelet egyaránt, és mindeközben megőrizzék gyermekbiztos tulajdonságukat.

Ezeknek az eszközöknek továbbá egész élettartamuk alatt ellen kell állniuk a véletlen behatásoknak anélkül, hogy eltörnének.

Annak érdekében, hogy rendeltetésüket betöltsék, az eszközöknek olyan mértékben kell korlátozniuk az ablakkeret és az ablaktok közötti nyitási távolságot a különböző korú gyermekek képességeinek fejlődését és antropometriai adatait figyelembe véve, hogy a kisgyermekek ne férhessenek ki a nyíláson.

Kis alkatrészek

A fulladásveszély elkerülése érdekében a különálló vagy leszerelhető kis alkatrészeknek olyan méretűnek kell lenniük, hogy ne lehessen lenyelni és/vagy belélegezni őket.

Élek és kiálló részek

A szúrt, vágott, metszett sebek, valamint egyéb fizikai sérülések elkerülése végett a hozzáférhető éleknek lekerekítettnek, illetve lesarkítottnak kell lenniük, és az eszközökön nem lehetnek kiálló hegyek vagy felületek.

Az ujjak becsípődése

Az eszközökön nem lehet hozzáférhető nyílás, figyelembe véve a különböző korú gyermekek képességeinek fejlődését és antropometriai adatait.

Vizsgálatok

Az UV-sugárzás és a magas hőmérséklet kiváltotta öregedést, az elhasználódást, a mechanikai stabilitást és a gyermekbiztos funkciót különleges vizsgálati módszerekkel kell mérni. A rugalmas részekkel, mint például láncokkal, huzalokkal vagy kötelekkel felszerelt termékeket ütéspróbának is alá kell vetni. Az eszközök nem törhetnek el, és a vizsgálat után is teljes mértékben működőképesnek kell lenniük.

A vizsgálati módszereket adott esetben ki kell igazítani, hogy valamennyi ablaktípus (pl. „francia” vagy „szárnyas” ablakok, emelő- és tolóablakok) záróeszközei teljesítményének vizsgálatára alkalmasak legyenek.

A vizsgálat során az erőt a legnagyobb ellenállásba ütköző irányokban kell kifejteni. Az erőt ± 1 %-ot meg nem haladó mérési bizonytalansággal, az elmozdulásokat pedig ± 1 mm-t meg nem haladó mérési bizonytalansággal kell mérni.

Gyermekekből álló tesztcsoport

A gyermekvédő funkciót ellenőrizni kell. A gyermekbiztos csomagolásra vonatkozó EN ISO 8317 szabványban foglalt követelményeket kell referenciaként használni. Az ugyanitt meghatározott meghibásodási kritériumokat is követni kell.

Termékismertető

A termék használatával összefüggő esetleges előrelátható veszélyek csökkentése érdekében a termék mellé ismertetőt kell csatolni.

A termék biztonságos használatára vonatkozó információkat meg kell adni. Ezeknek az információknak legalább a következőket tartalmazniuk kell:

— a gyártó, az importőr vagy a termék értékesítéséért felelős szervezet neve vagy védjegye,

— a következő utasítás: „Kérjük, a termék felszerelése és használata előtt figyelmesen olvassa el ezt a használati utasítást. Az utasítások be nem tartása hatással lehet az eszköz gyermekvédelmi funkciójára. A használati utasítást jövőbeni hivatkozás céljára meg kell őrizni.”,

— információ arról, hogy a terméket milyen ablaktípusra tervezték,

— utasítások arra vonatkozóan, hogy miként és hová kell az eszközt helyesen felszerelni. A különböző típusú és anyagú (pl. fa, fém, műanyag stb.) ablakokhoz különféle utasításokra lehet szükség. Mivel az eszköz felszerelése döntő fontosságú a gyermekek védelme szempontjából, a használati utasítást pontosan kell megfogalmazni, és néhány esetben speciális szerszámot is biztosítani kell az eszköz felszereléséhez,

— a biztonságos használattal kapcsolatos bármely egyéb információ.